

Uitgegeven door de
Gebr. TERLAAK
Hoofdredacteur
Drs. N. STREEFLAND

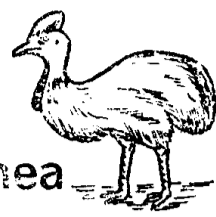
Redactie
en
Administratie
Oranjelaan, Loods 13
Telefoon 171

Agenten te Holl. - Binnen:
Mevr. Leuvenburgh, p.a.
Bloemenhandel „Ivo-meer“
Agent te 'Car': Bakkerij „Braun“
Agent te Wanankwar:
Hr. Loutho.

NIEUW GUINEA KOERIER

DE GROENE

onafhankelijk dagblad voor ned. nieuw guinea

2e JAARGANG NO 198

ZATERDAG 27 AUGUSTUS 1960

Aboon. prijs f 6,- per
maand f 18,- per kwartaal
bij vooruitbet.
Postabonnementen
f 6,50,- per maand
f 17,50 per kwartaal

Advertentie tarieven
f 0,40 per mm. Bij con-
tract (tenminste 100
mm.) f 0,30 per mm.
Familieberichten
f 0,32 per mm.

Burgerrecht

Blijkens het voorlopig verslag van de Vaste Commissie voor Nieuw Guinea uit de Tweede Kamer, maakt een deel van deze commissie bezwaar tegen een Nieuw Guinea Raad, zoals voorgesteld door de regering, die zonder enig onderscheid van ras de gehele bevolking van Nieuw Guinea zou moeten vertegenwoordigen.

De betreffende leden van de commissie, die men gemakkelijk herkent als te behoren tot de socialistische oppositie, menen dat de inwoners van Nieuw Guinea in politieke zin een kunstmatige eenheid vormen, aangezien het Nederlandse volksdeel in Nieuw Guinea aanwezig is als gevolg van de door Nederland over Nieuw Guinea uitgeoefende heerschappij.

Als die heerschappij, zoals de bedoeling is, een eind neemt, zo wordt gereformeerd, dan zullen ook de Nederlanders uit Nieuw Guinea vertrekken, en het heeft geen zin om een dergelijke tijdelijke groep mede te laten beslissen over zaken van Nieuw Guinees landsbelang.

De meerderheid van de commissie is het niet met deze socialistische opvatting eens en dat verheugt ons.

Uiteraard kan men meevoulen met de stelling dat een deskundige die hier op een kort verband enkele jaren komt werken en dan weer vertrekt geen stemrecht mag hebben. We veronderstellen dat dr. Bierdrager die als deskundige van de Wereld Gezondheids Organisatie momenteel in Cambodja vertoeft daar ook geen stemrecht heeft gekregen.

Maar het denkbeeld om het kiesrecht te beperken tot een raciaal omschreven groep, "de autoctonen", geeft blijk van een wel wat al te simplistische opvatting van de samenleving waar het hier om gaat.

We zijn er namelijk zeker van, dat als het Nederlandse bewind uiteindelijk wordt beëindigd, er niet alleen autoctonen in Nieuw Guinea overschieten. We willen hier niet eens in de eerste plaats denken aan de Nederlandse groep, maar waar moeten de Chinezen heen en de personen van Indonesische of van gemengde afkomst? De socialistische opvatting zou een rassendiscriminatie in het leven roepen met alle schrijnende aspecten van dien.

Ook in autoctone kring heeft men zich met dit probleem bezig gehouden, en men schijnt elkaar gevonden te hebben in de formulering dat "ieder inwoner die in Nieuw Guinea begraven wil worden" het volledig burgerrecht dient te krijgen. Aan de juridische uitwerking van deze formule zou nog wel enige aandacht besteed moeten worden, maar in ieder geval getuigt deze opvatting van meer wijsheid dan die van de socialistische leden van de bovengenoemde commissie.

Onberekenbaar

Enige tijd geleden schreven wij, dat het Nieuw Guinees nationalisme tot voor kort meer de kenmerken heeft gedragen van een sentiment dan van een ideologie, en we vervolgden, dat dit nationalisme nu echter een duidelijke formulering had gevonden op de partij bijeenkomst van de Partij Nationaal te Hamadi.

Het zelfde zouden we niet durven beweren van de bijeenkomst van de Demokratische Volkspartij van afgelopen woensdag. De aspiraties van laatstgenoemde partij zijn het stadium van het sentiment-zonder-meer nog niet geheel ontgroeid en dit geldt ondanks de herhaalde aanmaningen om de Nederlanders niet te gauw weg te sturen, met name voor de leiding van de partij.

We kunnen nog niet beoordelen welke invloed de DVP in de toekomst in Nieuw Guinea zal gaan uitoefenen, maar als zij onder de huidige leiding een belangrijke factor in het maatschappelijke leven zou worden, dan zou zij tevens een zeer onberekenbare fac-

Oppositie tegen Loemoemba wordt krachtiger

Bij relletjes in Leopoldstad zijn donderdag veel gewonden gevallen door een actie van de politie tegen betogers die het aftreden van de regering Loemoemba eisten.

De Belgische troepen vragen voor hun evacuatie om hulp van vliegtuigen der Verenigde Naties.

DEMONSTRATIES

De UNO-patrouilles in Leopoldstad zijn geïntensiveerd na de demonstraties die tegen de regering van premier Loemoemba zijn gehouden.

De demonstranten eisten het aftreden van Loemoemba. De betoging begon buiten het gebouw waar premier Loemoemba de gedelegeerden van de Afrikaanse landen toesprak die in Leopoldstad bijeen waren om de Afrikaanse samenwerking te bespreken.

Gedurende de ongeregelde heden vuurde de politie over de hoofden van de demonstranten en arresteerden er ongeveer twintig.

Ghanese troepen van de UNO herstelden uiteindelijk de orde.

Gedurende de bijeenkomst van de Afrikaanse landen bespraken de gedelegeerden een voorstel om een overkoepelend lichaam voor Afrikaanse staten in het leven te roepen waardoor elke aangesloten staat de mogelijkheid heeft om de andere staten om hulp te vragen in geval van agressie.

UNO VLIEGTUIGEN

België heeft de Verenigde Naties gevraagd om vliegtuigen voor het terugtrekken van zijn troepen uit Kongo. Het heeft secretaris-generaal Hammarskjöld laten weten dat de vliegtuigen die het zelf heeft niet voldoende zijn om de evacuatie binnen de vastgestel-

Opvarende Hr Ms - Limburg overleden

De opvarende van Hr.Ms. Limburg, de geschutmaker Ie Klasse P. die per helikopter van de Karel Doorman naar het Centrale Ziekenhuis te Hollandia werd gebracht, is enkele uren na aankomst aldaar overleden.

Aan boord van de "Limburg" was hij het slachtoffer geworden van een bedrijfsongeval waardoor hij inwendige bloedingen opliep. Aanvankelijk leek een en ander niet ernstig, maar plotseling verergerde zich zijn toestand. Het stoffelijk overschot is gisterochtend met militaire eer op de begraafplaats te Hollandia Binnen ter aarde besteld. De "Karel Doorman" was voor zijn overbrenging naar het ziekenhuis speciaal naar Hollandia opgestoomd.

Commando - overdracht Ltz Dierx naar Nederland

Vandaag heeft op het terrein van de Marine Kazerne te Hollandia de overdracht plaats gevonden van de functies van "Commandant Marinier Middel Hollandia" en van "Commandant Marinekazerne Hollandia" door de Ltz I. P.J. Dierx aan zijn opvolger de Ltz I. E.G. Kleinherenbrink. Maandag vertrekt de heer Dierx met zijn gezin naar Nederland. Hij sluit hiermee een verblijf van drie jaar in Nieuw Guinea af. Gedurende twee jaar heeft hij de bovengenoemde functies bekleed. Zowel de heer als mevrouw Dierx hebben zich in de samenleving van Hollandia op velerlei wijze verdienstelijk gemaakt.

tor zijn, en de vooruitgang van de belemmering van een opvallende ontwikkeling van het politiek bestel hier te lande.

Blijkbaar bestaat er met name onder de oudere generatie behoefte aan een eigen politieke groepering met een wat bezadiger karakter dan in de Partij Nationaal. Het is jammer dat het in deze sector echter nog aan leiders ontbreekt die aan deze behoefte vorm zouden kunnen geven.

de tijd te voltooien.

De Belgische troepen moeten maandag uit de Kongo zijn teruggetrokken.

MIJNSTAAT

Belgische vliegtuigen van de basis Kamina in Katanga hebben gemeld, dat 1000 man Kongolese troepen vanuit Luaburg op weg zijn naar de pas gevormde Mijnsstaat in de provincie Kasai ten noorden van Katanga. De Mijnsstaat wordt bewoond door Baluba's die in hevige ruzie verkeren met de Lulua's, de noordelijke bewoners van de provincie Kasai.

Het hoofd van de Mijnsstaat, Kalonji, heeft de regering van Katanga om militaire hulp gevraagd. De Belgische commandant in Elizabethstad heeft meegedeeld, dat al twee vliegtuigen met wapens en munitie zijn vertrokken naar de Mijnsstaat.

Premier Loemoemba eist dat tegelijk met de Belgische troepen de UNO-troepen Kongo zullen verlaten. Op een persconferentie in Leopoldstad trok Loemoemba van leer tegen de Belgen en Fransen die in Brazzaville de hoofdstad van het voormalige Franse Kongo een spionagecentrum zouden hebben gesticht.

Over de ongeregelde heden die zich gisteren in Leopoldstad hebben voorgedaan zei de Kongolese premier dat deze zijn niet veroorzaakt door de oppositiepartijen, maar door een kleine groep fascist.

Tot slot deed Loemoemba mee dat hij de vrouw en kinderen van Kalonji, die een tijd geleden de onafhankelijke Mijnsstaat proklameerde, had vrijgelaten.

Hij nodigde een groep westelijke journalisten uit morgen met hem naar Albertstad te vliegen.

De premier van de zogenaamd Mijnsstaat, Kalonji, heeft verklaard dat Mijnsstaat en Katanga een federatie zullen vormen. Een accord erover is gisteren door de presidenten Kalonji en Tsjombe ondertekend. Het accord voorziet in een gemeenschappelijke verdediging van deze gebieden en instelling van een economische Unie. Tsjombe heeft verklaard enkele compagnieën troepen naar de Mijnsstaat te hebben gezonden.

Op zoek naar Russische brief

Agenten van de Amerikaanse en andere Westelijke inlichtingen diensten zoeken naarstig naar de tekst van een brief, die de Russische communistische partij heeft gezonden aan de zusterpartijen in het buitenland.

In de brief zou een scherpe aanval worden gedaan op het streven van communistisch China om de Russische politiek van vreedzame coëxistentie te niet te doen.

In kringen van het Amerikaanse ministerie van Buitenlandse Zaken is men overtuigd van het bestaan van de brief, maar het is tot nu toe nog niet gelukt de volledige tekst daarvan in handen te krijgen. In deze kringen meent men overigens dat de verschillen tussen Peking en Moskou verder gaan dan een verschil van mening over de coëxistentiepolitiek en dat het in wezen gaat om het leiderschap van de communistische wereld.

Indonesie oefent pressie uit op Japan

Het voorgenomen bezoek van het Nederlandse vliegkampschip Karel Doorman aan Japan heeft geleid tot Indonesische bedreigingen met vergeldingsmaatregelen.

Het Nationale Front voor de bevrijding van West Irian in Djakarta heeft gewaarschuwd dat de Indonesische ambassadeur in Tokio, generaal majoor Bambang Soengeng, misschien teruggeroepen zal worden indien het bezoek van de Karel Doorman niet wordt geannuleerd.

De secretaris generaal van het "Front" luitenant-generaal Djuhartono, zei, dat indien de Indonesische regering de ambassadeur in Tokio niet terug zou roepen, deze zijn post uit protest zou verlaten.

Zoals bekend zal de Karel Doorman Yokohama van 8 tot 12 september bezoeken. In Tokio zou de uitvoerende raad van de links georiënteerde Jongeren studenten organisatie gisteravond bijeenkomen om een oproep van de Indonesische jeugdgroep Pemuda Rakjat in overweging te nemen om actie te voeren tegen de komst van de Karel Doorman.

Een dergelijk verzoek is gedaan aan de machtige Sojo arbeiders federatie, die echter geen commentaar heeft willen leveren alvorens er een formeel verzoek is gedaan.

Het onderwijs komt in Nieuw Guinea meer en meer in het centrum van de belangstelling te staan. Het is dan ook in hoge mate bepalend voor de toekomst van het land.

De kinderen hierboven, gefotografeerd in een dorpschool ergens in Nieuw Guinea, blijken zich de ernst van de situatie volkomen bewust te zijn.

Keuze van voorzitter Nw. Guinea-Raad uiterst moeilijk

Zoals wij gisteren reeds schreven, vroegen vele leden van de Kamer-commissie voor Nieuw Guinea zich af, of de raad niet het gevaar liep een facede te worden, als gevolg van het geringe aantal "ontwikkelden" in N-G.

REIZEN NAAR NEDERLAND

Gelet op de voortreffelijke bedoelingen der regering, konden deze leden niettemin met de gedane keuze vrede

VERGETEN STAD . . .

Wij krijgen in Hollandia Binnen een prachtig nieuw postkantoor.

Het is zeer modern, in mooie "functionele" kleurtjes en vormpjes. Maar toch ontvangen wij deze aanwinst "met gemengde gevoelens". Het past namelijk "functioneel" echt niet in ons goeie oude Kota Baroe.

Wij zijn er sinds jaar en dag [einde-lijk] helemaal aan gewend dat we in een "vergeten" stad wonen.

Aan Hollandia Binnen wordt, zo fluistert men, toch niets meer gedaan! Maar nu plotseling moeten wij weer helemaal overschakelen. Wij moeten als normale inwoners van een normale stad zo'n mooi gebouw betreden. We denken niet dat we het kunnen. . . .

Want - sinds alle prominenten naar Dok Lima verhuisden - is ons devies gewoon "going native". Zo praten wij malis als 'n lier want de heren Sing Ho Ping en Beng Kwak Bong, die ons 't da geluks voedsel verschaffen, weten [nog steeds] niet dat het Gouvernement het Nederlands als voertaal wil invoeren.

Wij op onze beurt weten al lang dat het pasangen van een nieuwe kraan of een plaatje zink een tijdrovende affaire is, waar soms maanden mee gemoeid is. We weten ook dat na ieder regenbuitje het water roestbruin uit de kraan druipt: "Dan maar koken, jongens!" staat er dan opgewekt in de krant.

Alsof we niet iedere maand een echte waterrekening voreffenen, met [echt] geld voor [echt] water.

Wij zitten bijvoorbeeld ook al zes weken zonder licht in de bijgebouwen. Onze buurman, van onder één dak, is verhuisd en toen ze zijn meter wegbraken dompelden ze onze keuken, gang en badkamer in het duister.

Wij bellen wel frequēt op, maar, zo verzekert men ons aan de andere kant, "meneer, het is doorgegeven". Aan wie weten wij niet misschien wel aan oom Karel van de Warwinkel. Maar wij berruilen - seperiti orang asli - en bellen echt de Resident voor zulke akkevietjes niet op Trouwens wij vinden onze weg in het donker heus wel. . . .

Maar dan nu het nieuwe postkantoor. Een brok mooiegheid alsof er zink, kranntjes, tegeltjes, lampjes en alles in overvloed is. En dan gaan wij denken, en dat is natuurlijk fout, want er wordt voor ons gedacht. . . .

Helemaal in de put zitten we nog niet, want Justitie houdt onze stand in Hollandia Binnen nog een beetje op.

Ook zij en Justitie wordt met de dag belangrijker - zitten net als wij in bilik, hardboard en roest, en zij blijven zitten in de vergeten stad. Heel rustig. . . .

De plaats van het nieuwe postkantoor is subliem, net aan de weg naar het vliegveld. Alle buitenlandse gasten MOETEN er wel langs. Zo haalden wij vorige week een Duitssprekende gast van de plean. Toen hij in Kota Baroe ons nieuwe postkantoor zag riep hij uit wat dat nu wel voor een "reizendes, pruchtvolles Gebäude" was.

Toen hebben wij heel achteloos in ons Duits gezegd: Was, das kleine Gebäutje? Oh, das ist gewohn ein HP-postkantoorchen! Stelt nichts vor. Want tegenover buitenlanders zijn wij altijd helemaal solidair met het beleid van de grote baas. Intóger tot op de draad, lieve mensen.

VRIJBUTTER

vooraarstaande personen wordt versneld, in het bijzonder door veel meer dan thans ook ouderen en reis naar N-hebben, indien de ontwikkeling van derland te laten maken. Zij dachten eraan autochtone onderwijzers kennis te laten nemen van de werkzaamheden van de Raad van State, Volksvertegenwoordiging, van Provincie en Gemeente, zo mogelijk ook van Waterschappen. Zakenlieden zouden inzicht moeten krijgen in hetgeen de economische en sociale organisties bedoelen. Beambten zouden gedetacheerd kunnen worden bij overeenkomstige diensten in Nederland.

Is de reeds geuite vrees, dat door deze centrale instelling de vorming van streekraden op de achtergrond zullen worden gedrongen, gerechtvaardigd?

De samenstelling van een centraal college voor een gebied dat slechts voor een gedeelte onder bestuur is gebracht en eveneens voor een gedeelte in beschaving ver achter is gebleven bij het overige gedeelte van het gebied, kan uit de aard der zaak niet op uniforme wijze geschieden. Tegen benoeming van een gedeelte der leden waar verkiezingen nog niet wel mogelijk zijn, bestond bij de hier aan het woord zijnde leden dan ook geen bezwaar.

Het is toe te juichen, dat de overheid zich bij deze aanwijzing laat voorlichten. Is het niet wenselijk, dat de overheid zich daarbij tevens zou laten adviseren door het gekozen deel van de Nieuw Guinea Raad?

Uiteraard kan een dergelijk advies niet uitgaan van deze raad in zijn geheel, de gekozen leden zouden moeten besluiten als leden van een commissie, welke daarvoor zou dienen te worden aangewezen.

De te benoemen leden zouden naar het hun voorkwam meer dan volgens de voorgestelde werkwijze beschouwd worden als vertegenwoordigers van de bevolking.

VOORZICHTIGE INTEGRATIE

Deze leden vroegen zich voorts af, of het wel gewenst is alle verschil in volksgroepen bij de verkiezingen te doen vervallen, nu de autochtone bevolking in meerdere opzichten zich verzet tegen gelijkshakeling met wat zij ziet als "binnengedrongen" elementen. Gedacht werd aan de oppositie tegen de toelating van Keizezen.

Een voorzichtige integratie leek deze leden hier geboden.

RAAD VAN STATE

Gaarne zouden deze leden de mening van de regering vernemen over de mogelijkheid te zijner tijd een lid van de autochtone bevolking van gebleken geschiktheid een plaats te geven in de Nederlandse Raad van State. Dit zou van betekenis zijn bij de voorbereiding van die wetten en algemene maatregelen van bestuur, die voor Nieuw Guinea van belang zijn.

VOORZITTER

De keuze van een voorzitter van de Nieuw Guinea Raad zal voor de zo typisch ambtelijk gegroeide samenleving van Nederlands Nieuw Guinea uitermate moeilijk zijn. Het gaat om samenspel met de Gouverneur, niet om onderworpenheid, maar evenmin om het forceren van tegenstellingen. Zowel voor die voorzitter als voor de Gouverneur een aangelegenheid van het zoeken van het juiste midden.

Het welslagen van de ontworpen Raad zal van deze gezonde verhouding grotendeels afhankelijk zijn, zo wordt onder meer gezegd.

DE TAAK VAN DE NIEUW GUINEA RAAD

Dat de Raad reeds aanstonds een me-

FLESJE: Hoe leren de kinderen tegenwoordig het alfabet

BLIKJE: A van Amstel; B van bier enz.

7e prijs P. Berlaauwt.

dewetgevende taak krijgt toebedeeld en dus meer dan 'n advieslichaam is, achten zeer vele leden een goede beslissing. Wie zijn de gemachtigden van de Gouverneur?

Zijn dit de Diensthoofden en is ook gedacht aan een gemachtigde voor algemene [politieke] zaken?

In hoeverre is ook gedacht aan het autochtone element?

HET COLLEGE VAN GEDELEGEERDEN

In het wetsontwerp wordt het college van gedelegeerden gesteld op één van elk viertal raadsleden.

Is hierbij aan regionale verdeling gedacht?

Voorkomen moet immers worden, dat bijvoorbeeld alleen leden uit Hollandia in dit college zitting zouden hebben.

Naar de mening van sommige leden dient het college van gedelegeerden zijn bevoegdheden niet uit te breiden buiten hetgeen strikt noodzakelijk is voor de vervanging van de Nieuw Guinea Raad als deze niet bijeen is. Tenslotte is het de raad en niet het college van gedelegeerden, die de stem van het volk moet doen horen.

BESTUUR EN DECENTRALISATIE

Hoewel men begrip had dat vele taken voorshands of efficiënter centraal kunnen worden verzorgd, of noodwendig centraal moeten worden behartigd, wezen verschillende leden er op, dat hierin ook een gevaarlijke rem ligt voor de ontplooiing der lokale decentralisatie. Deze opvatting kan zelfs in handen van in al te centralistische lijnen denkende ambtenaren en diensthoofden de lokale decentralisatie tot een doodgeboren kind maken. Vooral voor de stad- en ook voor de streekgemeenschappen is het nodig, dat van stonde af aan voldoende middelen worden afgezonderd en de gelegenheid wordt geopend om bepalende en bindende te heffen alme de allerlei tot stand te brengen, dat eigen inkomsten berooft.

Hoewel de mededeling over niet territoriale gemeenschappen interessante kanten bevat, meenden verschillende leden, dat het behandelen van doelgemeenschappen met publiekrechtelijke bevoegdheden minder past in een wetsontwerp, dat bedoelt een eerste poging te zijn om te komen tot lokale decentralisatie in een primitief land.

De mogelijkheid ligt er zelfs in, dat men centraal bezien meer steun aan deze doelgemeenschappen zal geven in bestuurlijke zin, dan aan de lokale decentralisatie en bovendien allerlei tegenstellingen, zelfs conflicten worden geboren.

Ingezonden:

Berarkah PARNA adalah buatan CWNG/PERSEK DING?

Dengan ini kami hendak menyatakan pandangan dan pikiran kami mengenai masalah yang tersebut diatas. Dalam surat kabar "de Tifa" tertanggal 13 augustus 1960, no. 224, diberi kesan bahwa Parna adalah buatan CWNG/PERSEK DING. Sebelumnya kami memberi comment kami, maka kami persilahkan pembatal? akan memeriksai doangan baik? I. Tudjuan CWNG/PERSEK DING

II. Tudjuan Parna

I. Tudjuan CWNG/Perseking yang didalamnya terdapat anggota berbangsa Belanda totok - Indo Belanda - dan Papua, ialah terutama membolah keadilan kesosialan didalam masyarakat. Begitulah dengan tudjuannya ini CWNG/Perseking sudah berdiri djauh dari tudjuan Parna yang sebagai ternjata dibesab ini.

II. Tudjuan Parna Mempersatukan dan mempertahankan nationaliteit Papua, sambil menjedhiakan dirinja guna waktu2 depon bilamana tanahnya dan bangsanja harus di pimpinnja sendiri.

Voor U. Mevrouw

De Zuigeling als persoonlijkheid

EENZAAM AVONTUUR

Er moet heel wat gebeuren voordat zich uit een pasgeborene, dat "kleine hoopje mens", een zelfstandig handelend wezen heeft gevormd, dat geheel verantwoordelijk voor zijn gedragingen kan worden gesteld.

Pas omstreeks het twintigste jaar gaat het daar wat op lijken. Bovendien heeft er in het verdere leven, zelfs tot in de ouderdom toe, nog een zekere ontplooiing en rijping plaats. Bij die ontwikkelingsgang is het niet goed mogelijk lichamelijke en geestelijke groei van elkaar te scheiden.

HOE MAAK IK VRIENDEN EN GOEDE RELATIES?

De kennis die een zuigeling zich in de loop van het allereerste levensjaar verwert, is wel heel anders en beslist niet te vergelijken met het leren van het oudere kind dat de school bezoekt.

Wat die hele kleintjes leren, is het leggen van de basis tot de omgang met andere mensen. Aanvankelijk, iedereen weet dat, bestaat die omgang alleen nog maar in het opeisen van de verzorgster.

Door de allekleinsten wordt er alleen nog maar geschreeuwd om voedsel en aan dat bevel heeft de moeder maar te voldoen. Later komt steeds duidelijker aan het licht, dat het kind ook liefde wil ontvangen en liefde wil geven.

DE EERSTE GLIMLACH

Een groots moment in de menswording is de eerste glimlach, die verschijnt tussen de zesde en de twaalfde levensweek. Dit is een reactie op het herhaald waarnemen van het gezicht der moeder, iets wat het kind blijkbaar aangenaam aandoet.

In het tweede levenshalfjaar geeft het kleintje herhaaldelijk blijk van de wens zich opgenomen te voelen in het gezinsverband en gezelligheid te onder vinden. Tegen de eerste verjaardag vertonen zich duidelijke tekenen van de behoefte aan genegenheid.

Dat uit zich dan bijvoorbeeld in pogingen om op schoot te klimmen en te knuffelen. Als het kind deze handelingen kan volvoeren heeft het niet alleen geestelijk, maar ook lichamenlijk heel wat bijgeleerd: er is dan al een indrukwekkende samenwerking tussen verschillende spiergroepen.

Tudjuan kedua badan ini adalah begitu besar perbedaannya, sehingga dengan perbedaan ini, kami hendak bertanyakan: "Dapatkah tuan membuktikan bahwa telah ada anggota2 CWNG/Persekding orang2 Belanda yang berwarga negara Belanda [Nederlandsche Nationaliteit] yang sudah bernaturalisatie untuk mendjadi warga Papua?"

Parna dibentuk dan dipimpin oleh anak negeri sendiri dan bukan oleh CWNG/Persekding sebagai disangkakan.

Jah, kami merasa menjesal sebab sampai sekarang masih ada lagi orang2 Belanda diantaranya juga Pemimpin2 aga ma ditengah Papua yang masih memandang bangsa Nieuw Guinea sebagai bangsa binatang yang ta'tahu berpikir, bahwa bangsa Papua ada yang mengeluarkan pikirannya dan pendiriannya, maka selalu mereka ini menjafakan: itulah pikiran atau pendirian made in Holland atau CWNG/Persekding.

Dalam pendapatn sematjam ini kami jakinkan kepada orang2 itu, bahwa orang yang ta'suka menghargakan pikiran dan pendirian orang lain maka ia adalah orang yang paling bodoh dan tjelaka dari segala orang diseluruh dunia.

Tentu kami akan hargakan kritik tuan djikalau kritik ini adalah dari otak yang sehat dan hati yang djujur terhadap sesama manusia, pula tuan harus tahu bahwa kritik tersebut ada mengenai tempatnja.

PARNA

VERTALING

Is het waar dat PARNA een product is van het CWNG/PERSEKDIING?

Hiermede willen wij onze opvatting

en gedachten uiteenzetten met betrekking tot de questie die hier boven wordt genoemd.

In "de Tifa" van 13 augustus 1960, no 224, wordt de indruk gewekt dat PARNA EEN PRODUCT VAN HET CWNG/PERSEKDIING is.

Voordat wij ons commentaar geven, nodigen wij de lezers uit om zeer goed te onderzoeken:

1. de doelstelling van het CWNG/Persekding, en
2. de doelstelling van Parna.

1. De doelstelling van het CWNG/Persekding, dat leden heeft behorend tot de totok-Nederlanders, de Indische Nederlanders en de Papoeas, is vooral de sociale rechtvaardigheid in de samenleving te splitsen. Met deze doelstelling staat het CWNG/Persekding ver van de doelstelling van Parna, zoals hieronder uiteengezet.

2. De doelstelling van Parna. Het tot eenheid brengen en het in stand houden van een Papoea-nationaliteit, en tevens het zich voorbereiden op de toekomst, wanneer ze haar land en volk zelf moet leiden.

Het verschil tussen de doelstellingen van deze twee lichamen is zo groot, dat wij met dit verschil voor ogen willen vragen: "kunt U aantonen, dat er al Nederlandse leden van het CWNG/Persekding met de Nederhandse nationaliteit, die al genaturaliseerd zijn tot de Papoea nationaliteit?"

Parna is opgericht en wordt geleid door de autochtonen zelf en niet door het CWNG/Persekding zoals wordt vermoed.

Ja, het spijt ons dat er tot op heden nog Nederlanders zijn, en onder hen ook

godsdienstige leiders in Papoealand, die het volk van Nieuw Guinea nog beschouwen als een volk van dieren, die niet kunnen denken, die slechts kunnen eten, zodat wanneer er onder de Papoeas personen zijn, die hun gedachten en hun standpunt tot uiting brengen, zij altijd opmerken: Dat is een gedachte of een opvatting made in Holland of het CWNG/Persekding.

Bij een opvatting zoals deze, willen we die mensen verzekeren, dat mensen die de gedachten en de opvatting van andere mensen niet willen waarden, de domste en de rampzaligste mensen zijn van de hele wereld.

Zeër zeker zullen wij Uw kritiek op prijs stellen, indien deze kritiek voortkomt uit gezonde hersens en een eerlijke instelling ten opzichte van alle mensen, anderzijds moet U weten dat de genoemde kritiek op zijn plaats is.

PARNA

Kinderfeest

In de Mulozaal vond gistermiddag een door de Huisvrouwenvereniging georganiseerd kinderfeest plaats.

Er was een tentoonstelling van ingezonden knutselwerk, waarvoor prijzen werden uitgelooft en voorts werd er toneel gespeeld door een groep kinderen onder regie van mej. Schelling, en er werd gedanst, gezongen en ook toneel gespeeld door een andere groep onder leiding van mevrouw Tarenskeen.

De eerstgenoemde groep bracht Koning Habeba ten tonele, wiens lotgevallen ook elders reeds een jeugdig publiek hebben geboeid.

De laatst genoemde groep bracht na de

pauze een opvoering van Doorn roosje, waarbij opviel dat er enkele scènes in voorkwamen die men in de orthodoxe versie van dit schone verhaal gewoonlijk mist; tijdens de slaap van de schoone slaapster werd namelijk volgens de nieuwe versie de situatie in de torenkamer regelmatig geïnspecteerd door een groep aardige klaas vaakjes en de boze fee.

Voor de pauze brachten de kinderen allerlei liedjes en dansjes die door vele moeders aïeraardigst gevonden werden en het ook waren.

Een van de liedjes had de volgende tekst: zeg ken je de So Kha Tsjong die woont in Kota Baroe. [Reclame?]

Mevrouw Tarenskeen vertelde zelf een en ander tussen de bedrijven door en dat deed ze zeer charmant.

Wat opviel op dit kinderfeest was vooral de buitengewone zorg die was besteed aan de entourage en de aankleding van de optredende kinderen.

Zijn... **FAAM** fantastisch!

Altijd vers!

DOOR CELLOPHAAN VERPAKKING

Tegen inlevering van 75 wikkels Faam snoep—; peppermunt—; en drop rollen bij de N.V. Pacific Import Mij één prachtige Volkeren Atlas cadeau.

KRI-PIK

Uitslag

EN KRU-PUK KRANT

Uitslag

Uitslag

Uitslag

Deze keer wijden wij de hele Kri-Pik en Krupuk Krant aan de Prijsvraag. Er waren zoveel leuke inzendingen binnen, waarvan we jullie ook mee willen laten genieten!

Verder hebben we nog een reuze verrassing.

Voor de verhaaltjes of gedichtjes-Prijsvraag hebben we nog een 2e en 3e prijs van f 5,— elk, zodat we nog twee kinderen meer gelukkig kunnen maken.

De kolderrebus

De KOLDERREBUS was nog al moeilijk, want er waren vrij veel kinderen die de kers voor een appel aanzagen en de bak voor een doos. Hier is de goede oplossing.

KOM MET 'T KOEKEBAKKERS KERKBOEKBLAD EN MET DE LEFELAAR BIJ DE BABYPOPPEN KOPPEN TENTOONSTELLING.

Na loting was ANITA FLISSAARD de prijswinnares [f 7,50]

De Verhaaltjes prijsvraag

Eerste prijs

DE DRIE TOVERVISJES.

In een heel groot blauw meer zwommen drie visjes, het waren geen gewone, want in hun staartjes droegen ze iets dat "toverkracht" heette. Dicht bij dat meer stond een mooie rode zwam en daar zat iedere dag kabouter "Lachgraag" op. Het was toch zo'n olijk mannetje en iedereen in het bos hield van hem.

Vaak tuurde hij in het heldere water en zag dan de drie visjes voorbij zwemmen. Op een dag had hij weer eens één van zijn dolle buien en riep: "Hé daar, kom eens naar boven". Wat was dat? Het visje verstond hem en tjoepte met zijn kopje boven het water uit.

"Wat wil je, Lachgraag?" vroeg het kleine dicr.

"Ha, ha, wat ik wil? Nou, ik zou een cowboy willen zijn."

En van pret sloeg Lachgraag zich op zijn knieën. Hij zei het zo maar, maar wat was dat? Hij voelde zich groeien en zijn benen trokken zo krom, ze gingen zowaar een "O" vormen, hij greep naar zijn baard, maar die voelde hij niet meer. In plaats daarvan voelde hij een lus om zijn kin en toen hij eraan trok, bungelde er een echte cowboyhoed aan. Hij rende naar het water en spiegelde zich erin en wat hij toen zag, benam hem even de adem.

Lachgraag was verdwenen maar in de

VACANTIEPRIJSVRAAG

plaats daarvan zag hij een echte cowboy. Wat erg, zo had hij het niet bedoeld. Plotseling werd hij opgeschrikt door het gehinnik van een paard. Ook dat nog. Het best was zo groot, dat hij er bang van werd. Dikke tranen rolden langs zijn wangen en hij gilte "Nee, nee, o visje, help me, ik wil geen cowboy zijn. . .". Het visje tjoepte naar boven en riep: "Wat wil je dan?" "Maak gauw een ander mens van me, ik wil geen cowboy zijn, desnoods een Indiaan, maar alsjeblieft geen cowboy. Toen tjoepte het tweede visje naar boven en zei: "Nou goed dan cowboy "DURF"graag", nu dan maar een Indiaan." En plots voelde hij dat zijn kleren langs zijn lijfje gleden en dat zijn armen en benen een heel andere kleur begonnen te krijgen. Iets zwaars rustte op z'n hoofd en toen hij 't bevoelde, laken het wel veren. Weer rende hij naar het water en zag toen een echte Indiaan erin, het was beslist een opperhoofd, want, o, wat was zijn hoofdtooi mooi.

Terwijl hij zichzelf nog stond te bewonderen, hoorde hij wilde kreten en daar stormden wel honderd Indianen op hem af.

In zijn schrik en verbazing zag hij niet dat ze precies zo beschilderd waren als

„AAN HET WERK“

hij en dus van zijn stam moesten zijn. Hij dacht dat zij vijanden waren en riep: "Visje, help me".

Het visje stak zijn kopje boven water en vroeg: "Wat is er nu weer?"

Hij wilde erin knikte en zei: "Alsjeblieft, maak mij weer kabouter Lachgraag, want ik wil echt niemand anders meer zijn." Het derde visje kwam nu te voorschijn en zei lachend: "Zo, dus jij wilt weer een gewone kabouter zijn, nou dat is maar goed ook, want het hele bos maakt zich al ongerust over jou." En plots. . . zat hij weer op de rode paddestoel, dicht bij het water, geen cowboyhoed of tooi op zijn hoofd, maar zijn eigen vertrouwde puntuts en hij kon weer lachend over zijn lange baard strijken.

Plagend zwommen de drie visjes hem voorbij en riepen: "Wat wil je nou, kabouter Lachgraag?" En even plagend riep hij terug: Ik wil alleen maar lachen." En dat kan natuurlijk heel gemakkelijk. Maar nooit, nooit wilde hij weer 'n ander mens worden. En zolang hij leefde, zat hij het liefst op zijn grote, rode paddestoel te taren in het heldere, blauwe water, groetend en zwaaiend naar de drie visjes die voorbijzwommen.

1e prijs f 7,50 Dennis de Preter.

Tweede prijs

Een cowboy groot en sterk, Toeg eens aan het werk Zijn lasso zwaaide in het rond En ving een kalf van honderd pond. Met zijn revolver in de aanslag, Voelde hij zich de held van de dag. Zijn vriend de Indiaan, Keek dat rokend aan Op zijn tomahawk steunde hij Z'n linkerhand lag in z'n zij. Zo nu en dan, mompelde hij iets. Maar voor de rest zei hij niets. Er keek nog iemand Met een lantaarn in de hand. Dat was kabouter Oeleboel, Hij zat op een grote paddestoel. En barstte in een luid geschater Maar in het koele water Zwommen vrolijk en fris Jan, Piet en Karel vis. En trokken zich niets aan Van de cowboy, . . . de kabouter . . . en de Indiaan.

2 de prijs f 5,— Carl Kunz.

Derde prijs

Een indiaan met een bijl Een cowboy in stijl Een kabouter met licht Drie visjes in zicht Ziehier mijn lied Krijg ik een prijs of een niet? 3de prijs f 5,— Mijra Gabeler.

Eervolle vermelding

Er waren eens drie visjes, Die zwommen in een sloot. De visjes waren heel niet bang De sloot was o, zo groot. Plots kwam kabouter Bakkebaard Al met een paddestoel Hij keek de visjes heel lief aan En vond 't daar een leuke boel. Daar kwam toen Daan, de cowboy aan Bracht revolver en lasso mee. Kabouter Bakkebaard werd bang En hield zich heel gedwee. Gelukkig kwam er uit de bush Een doppere Indiaan Hij vloog toen met z'n scherpe bijl De stoere cowboy aan. Toen was er in het bos groot feest. De visjes waren blij En ook kabouter Bakkebaard Die voelde zich weer vrij. Eervolle vermelding: Winnie Croesc.

ATTENTIE !!

Prijswinnaars, jullie prijzen liggen klaar bij de boekhandel TERLAAK. Als je je enveloppe met het geld daar ophaalt, moet je het wel daar besteden. Koop er iets leuks voor !

DUTCH AGENCY PTY. LTD.

115 PITTSTREET SYDNEY CABLE ADDRESS: EUROTOUR SYDNEY

in samenwerking met

N. V. HANDEL MIJ SENTANI

BERG & DAL HOLLANDIA telef. No. 60

BIEDEN U AAN:

Vliegpassage van BIAK naar SYDNEY

Hotelaccommodatie inclusief alle maaltijden te SYDNEY

Afhalen van het Vliegveld en Wegbrengen naar Boot

Bootpassage van SYDNEY naar ROTTERDAM / AMSTERDAM

OFF SEASON (1 Juli tot 31 Januari) vanaf _____ ➤ f. 1.720.-
ON " (1 Februari tot 30 Juni) vanaf _____ ➤ f. 2.070.-

BETALING IN NIEUW GUINEA GULDENS

ALLE CORRESPONDENTIE IN HET NEDERLANDS

Niet in de gelegenheid zijnde afscheid te nemen van vrienden en kennissen, een goed verblijf in Nederlands Nieuw Guinea toegewenst.

M. Vodegel en vier kinderen

a/b. "Kaloekoe"

no. 2196

De fam. C.L. Couwenberg, wenst alle vrienden en bekenden een goed verblijf in Nieuw Guinea toe.

27-8-'60 a/b M.S. "Kaloekoe"

no. 2222

LUCHTPOSTSLUITINGEN IN DE KOMENDE WEEK

Maandag: Merauke — Tanahmerah — Biak [extra 06.30 u]

Woensdag: Biak — Manokwari — Fak Fak — Wamena — Lae — Sydney.

Vrijdag: Biak — Manokwari — Sorong — Amsterdam-Cs — Djakarta.

Zaterdag: Biak — Manokwari — Sorong — Fak Fak — Amsterdam-Cs.

Voor nadere inlichtingen telf Hla 114

VOOR EEN GOEDE RANTANG IS HET ADRES

Mevr. W. Jansen-Lentze

Hospitaalweg Hollandia-Binnen telf 144

no. 2220

DRUKWERK BINDWERK

!

DRUKKERIJ Gebr. TERLAAK
ORANJELAAN HOLLANDIA TEL. 171.

SINDS 1950.....

Passage Bureau

INTERTOER

agent „NAVCOT“ Australia Pty. LTD

Belast zich niet passage-boeking van Nederlands Nieuw-Guinea naar **Nederland via Sydney, Panama of Suez.** Alle gewenste inlichtingen zullen U, geheel vrijblijvend en, indien gewenst bij U thuis, worden verstrekt.

Bel U hiervoor Hla. 93.

Tijdelijk adres: BOEKHANDEL

Gebr. TERLAAK

EEN NIEUWE STIJL

Mido

HET HORLOGE DAT MEN NOOIT OPWINDT

Voor een gezellige avond uit

naar **“MOONLIGHT BAY”**

Laatste nieuws

ANP Den Haag - Het Eerste Kamerlid de heer De Vos van Steenwijk heeft schriftelijk aan de minister van buitenlandse zaken gevraagd, of de Engelse diplomatieke vertegenwoordiging die de belangen van de Nederlanders in Indonesië zal overnemen, bereid zal zijn ook de taak van de vroegere Nederlandse diplomatieke vertegenwoordiger ten aanzien van spijtoptanten en andere maatschappelijke Nederlanders te behartigen. Hij vraagt voorts of de regering, indien dat het geval is, bereid is aan deze diplomatieke vertegenwoordiger machtiging te verlenen om aan de spijtoptanten en maatschappelijke Nederlanders, die daarvoor in aanmerking komen, de faciliteiten te verlenen, die zij totdusver genoten.

ANP Den Haag - Volgens de Volkskrant is aan Volker Aanneming Maatschappij in Den Haag de bouw in Nieuw Guinea gegund voor het toekomstige Lupoebatoljon. Er is een bedrag van ruim anderhalf miljoen gulden mee gemoeid. De werkzaamheden op de landtong bij Manokwari zijn al begonnen.

De start van de opleidingen zal enkele maanden verschoven moeten worden. Dat wordt waarschijnlijk augustus als alles meelopt. Aan de commandant van het Lupoebatoljon in een daling, de

kolonel der Mariniers Van Heuven, zijn twee officieren toegevoegd, de majoor der Mariniers Dekker en de luitenant ter zee van de Administratie der Koninklijke Marine, Roosenboom.

ANP Djakarta - De Westduitse ambassadeur in Djakarta, baron Von Mirbach heeft een onderhoud gehad met het hoofd van de afdeling Europa van het Indonesische ministerie van Buitenlandse Zaken, Sudjarwo.

Aan het slot van een onofficieel bezoek van de Oostduitse plaatsvervangend premier, Max Seifrin, aan Djakarta was in een gemeenschappelijke verklaring gezegd, dat Indonesië en Oost Duitsland consulaten-generaal zouden uitwisselen.

Indonesië heeft belangrijke handelsbetrekkingen met West-Duitsland.

De Socialistische "Podoman" schreef dat het vestigen van betrekkingen met Oost-Duitsland het verbreken van de betrekkingen met West-Duitsland zou kunnen betekenen.

Canberra - De 36-jarige Anglikaanse geestelijke George Ambo uit Boinai in de streek Dogura zal, als eerste inheemse uit Australisch Nieuw Guinea te Brisbane tot bisschop worden gewijd.

Hij is benoemd tot tweede hulpbisschop van het Anglikaanse diocesis Nieuw Guinea, aldus de Australische Voorlichtingsdienst.

ONTVANGEN:

japonnen en gezellige pyama's maten 36 t/m 44, dames blouses ook 3/4 mouw, wijde en strakke rokken, 3/4 en 7/8 pantalons.

VIJNSMA, WITTE OLIFANT

no. 2228

Te koop: Jeep t.e.b. Adres: **Vermeulen**, Hoekhuis achter CBL.

no. 2227

ZEEPAARDJE: Hedenavond aanv. 21-00 uur **Roulette** uitsluitend toegankelijk voor leden. Maandag 29-3 filmvoorstelling **PARACHUTISTEN VALLEN AAN** Ook toegankelijk voor niet leden.

Gediplomeerd

SCHOONHEIDSSPECIALISTE

Behandeling volgens afspraak. Maandabonnementen tegen gereduceerde prijzen.

Alle behandelingen desgewenst bij U thuis.

Mevr. C.J. Warmenhoven-Stouthamer
Hemelpoort 7258 - Dok V - Noordwijk

Te koop: Nieuwe jongensfiets (leeftijd 8 — 14 jaar), voorzien van accessoires als lamp, bagagedrager, pomp etc. P.n.o.t.k. Warmenhoven, Hemelpoort 7258 Noordwijk **TELF. HLA 482**

Filmprogramma

REX THEATER

vertoont heden zaterdag 27-8 en 28-8 zondag de vulcanische film

“BIRD OF PARADISE”

met Jeff Chandler, Debra Paget en Louis Jourdan.

Vulcanisch Emotfoneel Dynamisch

Het verhaal van een Polynesische romantiek op een eiland. Geniet van de mooie natuur en ook van het spel.

Jeff, Debra, Louis hier op z'n best

Hedenavond in REX

REX Holl-Binnen vertoont op zondag 28-8 de Maleise film “KASIH IBOE”

ORIENT THEATER

HONG LIAN FILMBEDRIJF

vertoont heden 27-8 en morgen 28-8

“LOVING YOU”

In kleuren, met Elvis Presley, Lizabeth Scott en Wendel Corey.

De succesvolste film van Elvis Presley met de meeste en populairste top-hits. Weg met Uw beslommeringen! Op naar Orient Theater voor een avond van genoeg en jolijt. Voorzien van Ned. tekst

Haven zondag 28-8 Matinee: “THE RETURN OF JACK SLADE” een boeiende Western. Aanvang 10.15 uur.

Haven maandag 29-8: “ANAK PONTI-ANAK”

Holl-Binnen heden 27-8: “SHI YEN YEN” een drama met harde intensiteit.

Sentani morgen 28-8: “REVOLT IN THE BIG HOUSE” met Gene Evans